

B nmegel zés építészeti eszközökkel

Hogy növelhet egy település biztonsága az építészeti és várostervezés eszközeivel? Hogyan lehet biztonságos tereket létrehozni, amelyekre nem telepszik rá a b nözés? Többek között ezekre a kérdésekre ad választ az építészeti b nmegel zés, egy mind a világban mind Magyarországon egyre népszerűbb és elfogadottabb kreatív b nmegel zési irányzat.

Az építészeti b nmegel zés lényege, hogy az épített környezet kreatív tervezésével, egyszer , gazdaságos és fenntartható eszközök használatával megszüntethetők a b nözésnek kedvező körülmények és terek.

Gondoljunk csak végig, mikor érezzük magunkat komfortosabban, ha egy étellel teli, nyüzsgő téren megyünk keresztül, vagy ha egy kihalt, üres területen vágunk át? A többi ember jelenléte megnyugvással tölt el, hiszen úgy érezzük, hogy, ahol több ember van, nem fordulhat ellenünk senki, és ha mégis, a többiek segítenek vagy segítséget hívnak. De mit lesz egy tér nyüzsgő, forgalmas? Ha az emberek szívesen töltik ott szabadidejüket, ha a tervező gondol arra is, miként népesítheti be azt különféle cselekvéseket ösztönző tárgyakkal, területekkel, pl. játszótér, sportpálya stb. E gondolatmenet csak egy elemét mutatja be az építészeti b nmegel zés széles körben alkalmazható tárházának, amely egyszer elveken alapul, mégis a világ számos országában bizonyított már: hatásosan csökkenti a

b elkövetések számát. A b nmegel zés egyik legidősebb feladata hazánkban ezeket a környezetet céltudatosan alakító elveket széles körben megismertetni.

Az építészeti b nmegel zés négy alapelvere épül. A [természetes felügyelet](#) az egyik legfontosabb alapelv, lényege, hogy a személyek és tárgyak elleni erőszak sokkal ritkábban fordul elő étellel teli helyeken, ahol emberek vannak a közelünkben. Így természetes módon, az

ott tartózkodók által valósul meg a hely felügyelete. A [jogosultság ellenrzése](#) esetén a cél, hogy megállapítható legyen, hogy a személyek, akik a területet használják, jogosultak-e az ott tartózkodásra. Ennek szervezett formája, ha biztonsági személyzet ellenőrzi a területhasználók illetékességét, természetes módja pedig az, ha a terület használói maguk tudják kiszűrni az illetéktelenek jelenlétét. A [birtokviszony jelzése](#) kapcsolódva a jogosultság ellenrzéséhez segít kiszűrni a jogtalanul ott tartózkodókat, illetve segíti a tulajdonosi felelősségérzet kialakulását is, ezzel segítve a rendezett és tiszta állapot fenntartását. A [terület karban tartása és gondozása](#) a tulajdonosi felelősségérzethez kapcsolódó alapelv, akkor tud érvényre jutni igazán, ha egy területnek van gazdája, aki sajátjának érzi és felelősséget érez iránta, így megfelelő módon gondozzák, nem hagyják magára.

Az építészeti b nmegel zés alapgondolata, hogy az épített környezet tervezése során tapasztalati tudással és kreativitással jelentősen csökkenteni lehet a b nalkalmakat. Ezzel kapcsolatos ismereteink tapasztalatokon és kutatómunkán alapulva folyamatosan b nültek az elmúlt évtizedek során.

Épített környezetünknek jelenlegi, kivételezett életmódunkat kell szolgálnia, beleértve azt az időt is, amit a szabadban töltünk. Lehet vé kell tennie a szociális, gazdasági és fizikai fenntarthatóságot. El kell, hogy lásson minket biztonságos, életteli és vonzó terekkel, melyben jó élni, dolgozni, együtt lenni, ünnepelni, pihenni, vásárolni, játszani, tanulni. Mindezt anélkül, hogy túl sok vagyonzódelmi eszközzel, falakkal, rácsokkal bátyázzon körül, vagy rússéggel tegye biztonsággóssá életünket.

Az NBT szerepe az építészeti b nmegelezés terjesztésében

A Nemzeti B nmegelezési Tanács elkötelezett az építészeti b nmegelezés legmodernebb irányzatainak terjesztésében, ezért több olyan kezdeményezést is elindított, amelyek közelebb hozzák ezt a szemléletet azokhoz, akik alkalmazni tudják a mindennapokban.

Az NBT támogatásával megjelent B nmegelezési építészeti eszközökkel címet viselő kiadvány mindeközéig a legátfogóbb m , amely magyarul elérhető ebben a témában. A könyv ingyenesen elérhető a safecity.hu oldalon valamint letölthető a Magyar Elektronikus Könyvtár adatbázisából is

A világon már sok helyen sikeresen alkalmazott módszerekről a hazai szakemberek a Nemzeti B nmegelezési Tanács jóvoltából tájékozódhattak először igazán részletesen. A 2019. tavaszán Budapesten rendezett [SAFECITY 1.0 konferencián](#), amely a Nemzeti B nmegelezési Tanács, a kultúrAktív Egyesület, és a Lechner Tudásközpont közösen megszervezésére eredményeként jött létre, a hazai szakemberek mellett a szakma nemzetközi nagyjai is megjelentek. A nemzetközi konferencia első napján neves külföldi és magyar szakértők tartottak előadást a hazai szakembereknek. A második napon három interaktív, gyakorlatorientált workshop nyújtott lehetőséget az ismeretek elmélyítésére.

Az építészeti b nmegelezési olyan terület ahol több szereplő összefogására van szükség a sikerhez. Mivel az együttműködés támogatásában és szervezésében is kulcsszerepet játszanak, első sorban önkormányzatokat vártunk az [Önkormányzatok B nmegelezési Konferenciájára](#)

március 29-én. Összesen 107 település képviseltette magát a konferencián, amelyen kifejezetten az önkormányzatokat érintő b nmegelezési kérdéseket boncolgattak az előadók. A neves hazai előadók mellett az építészeti b nmegelezési egyik jeles dán képviselője Bo Grönlund is szerepet vállalt a konferencián, külföldi példákon mutatta be az épített környezet és a b nözés közötti egyértelmű kapcsolatot.

A jelenlévők megismerhették a [PRESTAT](#) rendszert, amely segítségével bárki térképre vetítheti egy-egy város vagy régió b nözési statisztikáit akár több éves távlatban is. Szó volt arról, hogy mire kell figyelnie

annak, aki új városrészt tervez, felújítja a régi utcákat vagy csak új építési telkeket szeretne kijelölni a településén. A hallgatóság megtudhatta, hogy hogyan üthet két legyet egy csapásra az, aki az építészeti b nmegelezés elveit alkalmazza, hogyan érheti el, hogy egy városrész ne csak megújuljon, de tartósan biztonságosabbá is váljon. A konferenciánkon elhangzott el adások prezentációk [az NBT weboldaláról](#) letölthetők.

Az NBT nemcsak neves külföldi el adók révén igyekszik közelebb hozni a b nmegelezésnek ezt a fontos területét a magyar szakemberekhez, hanem külföldi tanulmányutak által is. A Nemzeti B nmegelezési Tanács munkatársai 2018. végén Hollandiában és Svédországban jártak, hogy els kézb l tájékozódjanak a gyakorlatba átültetett

módszerekr l. Látogásunkról egy videós beszámoló is készült, amely [az alábbi linken tekinthet meg](#). Az építészeti b nmegelezés volt az egyik témája az NBT A b n logikája cím dokumentumfilm-sorozatának. Az 50 perces epizódban a területet legjobban ismer magyar szakemberek szólalnak meg. Az NBT Youtube csatornáján, akár csak a sorozat többi epizódja, [ez a rész is megtekinthet](#).

Mintaprojektek

Az NBT nem csupán beszél róla, m veli is az építészeti b nmegelezést. Törökbálint és K bánya civil szervezeteivel, lakosságával és önkormányzataival összefogva egy-egy közterület átalakításával próbálunk meg további javulást elérni a környék biztonságában. Törökbálinton a Kálvária domb újul meg és válik sokkal átláthatóbbá, a f város 10. kerületében pedig a [Legyen TERED! projekt](#) keretében változik meg egy utca arculata. A projektr l nem csupán a városrész vezet ivel egyeztetünk a széleskör konzultációba bevontuk a környékelieket is és a közeli középiskola diákjait is.